

GLB-openstellingsbesluit Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers provincie Gelderland 2026

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Gelet op artikel 1.2 van Hoofdstuk 1 en paragraaf 2, Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers van Hoofdstuk 2 van de Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland;

Besluiten:

- I. voor deze openstelling een budget van € 4.559.302,00 beschikbaar te stellen, bestaande uit:
  - a. een deelplafond van € 955.998,00, 100% EU-overhevelingsmiddelen, gericht op investeringen voor gewasbescherming en klimaatadaptatie zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit openstellingsbesluit;
  - b. een deelplafond van € 1.000.000,00, 100% nationaal aanvullende financiering, gericht op investeringen in mestscheidingsinstallaties zoals opgenomen in bijlage 2 bij dit openstellingsbesluit;
  - c. een deelplafond van € 2.603.304,00 waarvan 43% uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (€ 1.119.420,72) en 57% aan provinciale cofinanciering (€ 1.483.883,28), gericht op overige investeringen zoals opgenomen in bijlage 3 bij dit openstellingsbesluit;
- II. dat aanvragen kunnen worden ingediend van 4 juni 2026 9.00 uur tot en met 9 juli 2026 17.00 uur;
- III. de volgende nadere regels vast te stellen;

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In aanvulling op artikel 1.1 van de Verordening wordt in deze nadere regels verstaan onder:

- a. agroforestry: agroforestry verwijst naar landbouwsystemen en -praktijken die houtige meerjarige planten (bomen en struiken) bewust combineren op hetzelfde stuk land waar ook andere landbouwgewassen worden geteeld of veehouderij plaatsvindt. Er vindt daarmee een ecologische en economische wisselwerking plaats tussen houtige en niet-houtige onderdelen van landbouwsystemen. In Nederland vallen ook voedselbossen onder de definitie van agroforestry.
- b. kleinschalige windturbines: turbines met een ashoogte tot maximaal 15 meter en een vermogen tot maximaal 20 kW die windenergie omzetten in elektriciteit door middel van een generator ten behoeve van gebruik op het eigen bedrijf.
- c. landbouwbedrijf: alle bij de Kamer van Koophandel ingeschreven eenheden op het grondgebied van Nederland die voor landbouwactiviteiten (als bedoeld in bijlage 1 VWEU) worden gebruikt en door een landbouwer worden beheerd.
- d. regelbare drainage: bij regelbare drainage wordt overtollig, ondiep grondwater niet meteen afgevoerd maar langer vastgehouden in de bodem. Door de ontwateringsbasis in hoogte te variëren kan de intensiteit van de drainage worden ingesteld.
- e. verordening: verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland.
- f. voedselbos: een door mensen ontworpen productief ecosysteem naar het voorbeeld van een natuurlijk bos, met een hoge diversiteit aan meerjarige en/of houtige plantensoorten die deels voor de mens als voedsel dienen (vruchten, zaden, bladeren, stengels, wortels).
- g. zelfrijdende werktuigen: volledig zelfrijdende of autonome werktuigen zijn werktuigen gecombineerd met een voertuig met een eigen aandrijving. Dit voertuig is dan voorzien van een motor. Volledig zelfrijdende of autonome werktuigen behoeven geen bestuurder terwijl bij semiautonome werktuigen de bestuurder ondersteund wordt door slimme sensoren, cameratechnieken en systemen.

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

In aanvulling op artikel 2.2.2 van de Verordening kan alleen subsidie worden verstrekt voor productieve investeringen groen-blauw of dierenwelzijn:

- a. gericht op investeringen voor gewasbescherming en klimaatadaptatie zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit openstellingsbesluit;
- b. gericht op investeringen in mestscheidingsinstallaties zoals opgenomen in bijlage 2 bij dit openstellingsbesluit; of

- c. gericht op overige investeringen zoals opgenomen in bijlage 3 bij dit openstellingsbesluit.

Artikel 3 Aanvrager

Overeenkomstig artikel 2.2.3 van de Verordening wordt subsidie verstrekt aan jonge landbouwers of een samenwerkingsverband van jonge landbouwers als bedoeld in artikel 2.2.1 van de Verordening.

Artikel 4 Aanvraagvereisten

1. In afwijking van artikel 1.6 van de Verordening bevat de aanvraag geen projectplan.
2. In aanvulling op artikel 1.6 van de Verordening dient de aanvrager, in het geval dat de aanvrager voor de investeringen vergunning plichtig is, te verklaren of een vergunning nodig is en zo ja, wat de status van de vergunningaanvraag is.
3. Overeenkomstig artikel 2.2.4 van de Verordening gaat, indien de aanvraag wordt ingediend door een jonge landbouwer met een biologische bedrijfsvoering of jonge landbouwer die in omschakeling is naar biologische landbouw, in aanvulling op artikel 1.6 van de Verordening, de aanvraag vergezeld van een erkend certificaat of kwaliteitskeurmerk waaruit dit blijkt.
4. Overeenkomstig artikel 2.2.4 van de Verordening gaat, indien de aanvraag wordt ingediend door een jonge landbouwer die in omschakeling is naar biologische landbouw, in aanvulling op artikel 1.6 van de Verordening, de aanvraag vergezeld van het inschrijfnummer en documentatie van een certificerende instantie ter onderbouwing dat de bedrijfsomschakeling is gestart.

Artikel 5 Subsidiabele kosten

1. Overeenkomstig artikel 2.2.5, eerste lid, van de Verordening zijn kosten als bedoeld in artikel 1.8, onder e, van de Verordening subsidiabel.
2. Subsidiabele kosten worden berekend conform artikel 1.9a, derde lid, van de Verordening.

Artikel 6 Niet subsidiabele kosten

1. In aanvulling op artikel 1.10 van de Verordening komen niet voor subsidie in aanmerking:
  - a. kosten voor de aanschaf van tweedehands investeringen;
  - b. kosten voor de aanschaf van zelfrijdende werktuigen met uitzondering van investeringen die ingediend worden onder categorie 1 (Energie en klimaat in bijlage 3) en categorie 2a (Biodiversiteit en biologische bestrijding in bijlage 3);
  - c. kosten voor abonnementen op software-updates en servicecontracten;
  - d. kosten voor apparatuur benodigd voor het aflezen van de ICT en sensor techniek waaronder computers, laptops, tablets en smartphones.
2. Indien een aanvraag wordt gedaan voor een investering ten behoeve van energieopwekking, dan dient de opgewekte energie gebruikt te worden door de eigen landbouwonderneming, het worden van (netto)energieleverancier is niet subsidiabel.

Artikel 7 Subsidiepercentage en hoogte subsidie

1. Artikel 2.2.7 van de Verordening is van toepassing.
2. De subsidie bedraagt 55% van de subsidiabele kosten.
3. In aanvulling op het tweede lid bedraagt de subsidie 80% van de subsidiabele kosten, voor investeringen in agroforestry of waterbeheervoorzieningen zoals opgenomen in bijlage 3 bij dit openstellingsbesluit.
4. De subsidie bedraagt minimaal € 20.000 en maximaal € 175.000.

Artikel 8 Weigeringsgronden

1. Onverminderd artikel 1.5 van de Verordening wordt subsidie geweigerd indien de aanvrager in hetzelfde aanvraagstijdvak voor dezelfde investeringen een aanvraag om subsidie, te weten een duplicaataanvraag, heeft ingediend op grond van dit openstellingsbesluit.
2. Per jonge landbouwer kan op grond van dit openstellingsbesluit slechts één keer subsidie worden aangevraagd en verstrekt per deelplafond zoals opgenomen in dit openstellingsbesluit.
3. Indien een landbouwbedrijf uit meerdere landbouwers, respectievelijk eenheden bestaat, wordt in het kader van dit openstellingsbesluit slechts één keer subsidie verstrekt aan het landbouwbedrijf als geheel ongeacht het aantal individuele eenheden waaruit dit landbouwbedrijf bestaat.
4. In geval van het tweede of derde lid, wordt de eerst ingediende aanvraag in behandeling genomen.

Artikel 9 Selectie en rangschikking

1. Een aanvraag om subsidie kan betrekking hebben op meerdere investeringscategorieën.
2. In aanvulling op artikel 1.12, vijfde lid, onder c, van de Verordening wordt bij een aanvraag bestaande uit investeringen binnen meerdere investeringscategorieën voor de rangschikking het per investeringscategorie aan de investeringen toegekende aantal punten opgeteld en vervolgens door het aantal investeringscategorieën gedeeld.

3. Voor de rangschikking van aanvragen als bedoeld in artikel 1.12, eerste lid, onder c, en artikel 2.2.8 van de Verordening worden de scores van de investeringslijst in bijlage 1, 2 en 3 gehanteerd, afhankelijk van voor welke investeringscategorie subsidie wordt aangevraagd.
4. Bij de rangschikking wordt aan jonge landbouwers met een biologische bedrijfsvoering en jonge landbouwers die omschakelen naar biologische landbouw een extra punt toegekend.
5. De aanvragen worden gerangschikt op volgorde van puntenaantal beginnend bij de aanvraag met de meeste punten en indien van toepassing op basis van loting volgens de voorwaarden in artikel 1.12 van de Verordening.

Artikel 10 Voorschot en deelbetalingen

In afwijking van de artikelen 1.17 en 1.18 van de Verordening verstrekken Gedeputeerde Staten geen voorschot of deelbetaling.

Artikel 11 Verplichtingen

1. In aanvulling op artikel 1.15 van de Verordening is de subsidieontvanger verplicht de aanvraag tot subsidievaststelling binnen één jaar na dagtekening van subsidieverlening in te dienen.
2. Indien de subsidiabele activiteit wegens onvoorziene omstandigheden niet kan worden afgerond binnen de projectperiode, genoemd in het eerste lid, en de subsidieontvanger verlenging van die termijn wenselijk acht, kan hij uiterlijk de dag voor het verstrijken van die termijn schriftelijk een gemotiveerd verzoek indienen bij gedeputeerde staten tot verlenging van de termijn tot uiterlijk 31 december 2028.

Artikel 12 Subsidiearrangement

1. In geval de subsidie minder bedraagt dan € 125.000 zijn de regels inzake subsidie op basis van arrangement 2 als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid onder b, in artikel 1.18, tweede lid en in artikel 1.20 van de Verordening van toepassing.
2. In geval de subsidie € 125.000 of meer bedraagt, zijn de regels inzake subsidie op basis van arrangement 3 als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid onder c, in artikel 1.18, derde lid en in artikel 1.21 van de Verordening van toepassing.
3. In aanvulling op het eerste lid dient de subsidieontvanger aan te tonen dat aan de verplichting, genoemd in artikel 1.20, vierde lid, onder b, van de Verordening, is voldaan door middel van het overleggen van een foto van de gerealiseerde investering.

Artikel 13 Wijzigingsverzoek

In aanvulling op artikel 1.22 van de Verordening kan de subsidieontvanger maximaal één wijzigingsverzoek indienen om de looptijd van het project te wijzigen of om binnen de in de aanvraag aangegeven investeringscategorieën van investering te wijzigen. Het is niet mogelijk om van investeringscategorie te wijzigen.

Artikel 14 Publicatie en inwerkingtreding

Dit besluit wordt geplaatst in het Provinciaal Blad en treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 15 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als Openstellingsbesluit GLB Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers provincie Gelderland 2026.

namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Marjoos van den Berg

Teammanager Agrifood

Toelichting bij Openstellingsbesluit GLB Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers provincie Gelderland 2026

LEESWIJZER

Voorliggend openstellingsbesluit moet in samenhang gelezen worden met de Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 van de provincie Gelderland. Met dit openstellingsbesluit zijn de algemene en slotbepalingen uit de Verordening van toepassing op een aanvraag. In het bijzonder zijn de

voorwaarden uit paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Verordening – de maatregel Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn – van toepassing: de artikelen 2.2.1 tot en met 2.2.8.

I. Algemeen

Voorliggende regeling is een regeling vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in de Provincie Gelderland. Het GLB loopt van 2023 tot en met 2027. Alle projecten moeten voor 1 april 2029 worden vastgesteld. Het programma is gericht op slimme veerkrachtige landbouw, milieu-, biodiversiteits- en klimaatdoelen en brede plattelandsontwikkeling.

De maatregel voor productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn (gericht op bedrijfsverduurzaming) is vooral bedoeld om de aanschaf van moderne installaties en machines te stimuleren, waarmee (jonge) landbouwers het eigen bedrijf kunnen verduurzamen. Dit doen zij door met specifieke investeringen een bijdrage te leveren aan de milieu- en klimaatdoelen en het efficiënt gebruiken van natuurlijke hulpbronnen, zoals water en bodem en biodiversiteit. Ook is er binnen deze regeling ruimte voor investeringen met betrekking tot dierenwelzijn. Investeringscategorieën die alleen of hoofdzakelijk gericht zijn op verbetering van de rentabiliteit van bedrijven en vervanging van dezelfde goederen die al op het bedrijf aanwezig zijn komen niet voor op de lijst.

Geëdeputeerde Staten van Gelderland stellen een lijst vast met innovatieve duurzame investeringen die relevant zijn voor de bedrijfsvoering van landbouwers in Gelderland. Op deze lijst zijn alleen investeringen opgenomen die voldoen aan de minimale bijdrage aan de doelen voor verduurzaming. De score per investeringscategorie is bepaald op basis van de mate waarin de investering bijdraagt aan de innovatie, effectiviteit, haalbaarheid en efficiëntie. De investeringen zijn zo gekozen dat zij bijdragen aan één of meerdere doelstellingen (Strategic Objectives; SO's) behorend bij deze interventie, zoals die benoemd zijn in het Nationaal Strategisch Plan (NSP), de Nederlandse uitwerking van het Europese GLB, namelijk:

- SO₁ Het bieden van steun met het oog op een leefbaar bedrijfsinkomen en veerkracht van de landbouwsector in de hele Unie, ten behoeve van een grotere voedselzekerheid voor de lange termijn, van een meer diverse landbouw, en van een economisch duurzame landbouwproductie in de Unie.
- SO₂ Vergroting van de marktgerichtheid en het concurrentievermogen van landbouwbedrijven voor zowel de korte als de lange termijn, onder meer door meer aandacht voor onderzoek, technologie en digitalisering.
- SO₄ Bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen.
- SO₅ Bevordering van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen.
- SO₆ Bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen.
- SO₉ Beter inspelen door de landbouw van de Unie op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft hoogkwalitatief, veilig en voedszaam voedsel dat op duurzame wijze is geproduceerd, en voorts vermindering van de voedselverspilling, verbetering van het dierenwelzijn, en bestrijding van antimicrobiële resistentie.

Landbouwbeleid provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft het beleid voor de land- en tuinbouw vastgesteld in de Kadernota Agrifood 2021-2030: media.gelderland.nl/Kadernota_Agrifood_2021_1a5c3087e4.pdf. De Gelderse boeren en tuinders zijn belangrijk voor de productie van ons voedsel, voor de economie en voor de leefbaarheid op het platteland. Daarom ondersteunen we hen richting verduurzaming, waarbij het behouden van een goed verdienmodel heel belangrijk is.

Het beleid kent vormen van steun om agrariërs *richting te geven* (zoals concrete doelen en kpi's), te helpen met *kennis en innovatie* (zoals innovatiemakelaar, fieldlabs), zaken *mogelijk te maken* (zoals subsidieregelingen) en hen te *belonen* voor hun inspanningen (zoals een beheersvergoeding of promoties).

De Kadernota Agrifood 2021-2030 uit 2021 zet vooral in op de ontwikkeling richting natuurinclusieve kringlooplandbouw met een goed verdienmodel. De nieuwe coalitie is in 2023 gestart met actualisering van het beleid, dat onder meer inhoudt dat ook andere bedrijfsontwikkelrichtingen gesteund gaan worden.

Innovatie c.q. modernisering is een belangrijke wijze om te komen tot een duurzame landbouw. Om de innovatie in de landbouw aan te jagen kan het helpen om de landbouwsector te steunen met investeringen in fysieke maatregelen. Met het voorliggende openstellingsbesluit wordt dit mogelijk gemaakt:

er kan subsidie worden verstrekt aan aanvragers voor investeringen op het gebied van water, biodiversiteit, energie en klimaat, veehouderij en precisielandbouw. Een groot deel van de Gelderse agrariërs heeft immers met opgaven op die gebieden te maken.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

Op basis van de investeringslijst in bijlage 1, 2 of 3 van dit openstellingsbesluit kan aangegeven worden voor welke investeringen in welke investeringscategorieën subsidie wordt aangevraagd. Alleen investeringen die direct aansluiten bij de voorwaarden en omschrijvingen uit de investeringslijst komen voor subsidie in aanmerking. Let op dat elke bijlage, 1, 2 of 3, gekoppeld is aan een specifiek deelplafond en het daarmee beschikbare budget voor subsidie. Zie Besluit I onder Besluiten in dit openstellingsbesluit.

Artikel 3 Aanvrager

Subsidie wordt enkel en alleen verstrekt aan jonge landbouwers of samenwerkende jonge landbouwers. Bij samenwerking kunnen investeringsplannen worden gebundeld. Een jonge landbouwer is in ieder geval jonger dan 40 jaar en bedrijfsvoerder van het landbouwbedrijf op het moment van de aanvraag. De criteria voor jonge landbouwers zijn opgenomen in artikel 2.1.1 van de Verordening.

Artikel 4 Aanvraagvereisten

In de aanvraag om subsidie dienen de begrote kosten duidelijk te worden onderbouwd aan de hand van bijvoorbeeld een offerte of kostenspecificatie. Op de offerte dienen de investeringen uitgebreid gespecificeerd te worden zodat vanuit de onderbouwing met de offerte een duidelijke link gelegd kan worden met de aangevinkte investeringscategorie.

Subsidie wordt alleen aan jonge landbouwers verstrekt. Om aan te tonen dat sprake is van een landbouwbedrijf, wordt de inschrijving van het landbouwbedrijf bij de Kamer van Koophandel gecontroleerd.

Wanneer de investeringen vergunning plichtig zijn, dient bij de aanvraag verklaard te worden of een vergunning nodig is voor het investeringsplan en zo ja wat de status van de vergunningaanvraag is. Voor investeringen in stuwen en peilgestuurde drainage dient de aanvrager voor een vergunning contact op te nemen met het betreffende waterschap.

Toelichting bij een vergunningplicht

Voor alle investeringen die een substantiële wijziging van de bedrijfsvoering teweegbrengen (waaronder bijvoorbeeld stalaanpassingen en mestscheidingsinstallaties), bestaat waarschijnlijk een vergunningplicht. Sinds de uitspraak van de Raad van State over intern salderen op 18 december 2024 heeft provincie Gelderland het beleid voor vergunningverlening aangescherpt. Zie hiervoor: <https://www.gelderland.nl/themas/stikstof/gevolgen-uitspraak-raad-van-state-over-intern-salderen>. Concreet houdt dit in dat een vergunning alleen verleend kan worden als gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid tot intern of extern salderen. Omdat er voor bepaalde investeringen nog geen erkende emissiefactoren bekend zijn, komt daar nog bij dat plaatsing van een installatie niet gepaard mag gaan met een toename van het aantal dieren op het bedrijf (indien van toepassing). Provincie Gelderland gaat bij de vergunningverlening uit van dat een installatie minimaal 40% ammoniakemissie moet reduceren. Omdat een aanvrager bij het intern salderen 35% emissieruimte moet inleveren ten behoeve van natuur, kan door toedoen van een investering aan die verplichting mogelijk worden voldaan. Het is verstandig dat voor het indienen van een subsidieaanvraag om advies gevraagd wordt wat het vergunningentrajec voor het bedrijf, in het geval van de voorgenomen investeringen, betekent en dat het bedrijf zich laat voorlichten over eventuele risico's. Daarbij moet ingecalculereerd worden dat het aanvragen en verlenen van een nieuwe natuurvergunning tijd vergt. Verder verdient het aanbeveling om pas financiële verplichtingen aan te gaan voor een aanschaf van een dergelijke installatie zodra provincie Gelderland een nieuwe natuurvergunning heeft verleend.

Artikel 5 Subsidiabele kosten

Subsidiabele kosten kunnen enkel bestaan uit overige kosten (kosten bij derde partijen, ook wel 'kosten derden' genoemd) ten behoeve van de voorgenomen investeringen. De subsidiabele kosten worden berekend overeenkomstig artikel 1.9a, derde lid van de Verordening. Dit houdt in dat de begroting op basis van werkelijke kosten wordt opgesteld. De begroting bevat altijd kosten exclusief btw. Alleen wanneer een aanvrager btw niet kan verrekenen, kan btw worden opgevoerd als kosten. Een onderneming kan btw altijd verrekenen met de belastingdienst waardoor btw niet subsidiabel is.

Artikel 6 Niet subsidiabele kosten

Deze openstelling is gericht op enkel het subsidiëren van nieuwe investeringen in bedrijfsmiddelen voor het landbouwbedrijf. Kosten voor bijvoorbeeld het gebruik of beheer van de investering, bijvoorbeeld een machine, zijn niet subsidiabel. Ook kosten van investeringen die in relatie staan tot energie-

opwekking die verder gaat dan het eigen gebruik op het landbouwbedrijf, zijn niet subsidiabel. Kosten voor tweedehands investeringen zijn niet subsidiabel.

Artikel 7 Subsidiepercentage en hoogte subsidie

De subsidie bedraagt 55% van de kosten van de investeringen wat betekent dat de eigen bijdrage minimaal 45% bedraagt. Voor investeringen in agroforestry en waterbeheervoorzieningen, zoals opgenomen in bijlage 3, geldt een subsidiepercentage van 80% en daarmee een eigen bijdrage van 20%. Absoluut bedraagt de aangevraagde subsidie minimaal € 20.000 en maximaal € 175.000.

Artikel 8 Weigeringsgronden

Het is niet toegestaan om voor dezelfde investering meerdere keren subsidie aan te vragen. Daarnaast geldt dat een jonge landbouwer op grond van dit openstellingsbesluit slechts eenmaal subsidie kan aanvragen omwille van een zo gelijk mogelijke verdeling van de middelen over alle aanvragers die een aanvraag indienen. Daarbovenop geldt dat ook per landbouwbedrijf slechts eenmaal subsidie kan worden aangevraagd, ondanks dat het bedrijf uit meerdere landbouwers bestaat. Als sprake is van meerdere aanvragen van een aanvrager, worden eerst eventuele duplicaataanvragen gecontroleerd en vervolgens wordt alleen de eerste ingediende aanvraag in behandeling genomen.

Artikel 9 Selectie en rangschikking

Per aangevinkte categorie uit de investeringslijst kan een puntenscore worden behaald. Als er sprake is van meerdere investeringscategorieën in een aanvraag, dan worden de puntenscores gemiddeld. Dit wil zeggen dat de scores van de aangevinkte investeringscategorieën bij elkaar worden opgeteld en gedeeld worden door het aantal investeringscategorieën. Uiteindelijk wordt op basis van het subsidieplafond subsidie toegekend aan de hoogst scorende aanvragen.

Voorbeeld: een aanvrager vraagt subsidie aan voor de volgende investeringen en investeringscategorieën uit bijlage 1, de te behalen puntenscore is dan als volgt:

Investeringscategorie	Score	Aantal investeringen	Behaalde score
Plaatsspecifieke precisiegewasbescherming	18	Twee spotsprayers	18
Onkruid-, plaag- en ziektebestrijding	15	Een schoffelwerktuig	15
		Totaal	33
		Definitief behaalde score	16,5 (33 /2)

Een aanvraag met meerdere investeringen en meerdere investeringscategorieën kan naar analogie van bovenstaand voorbeeld ook voorkomen bij de investeringslijst in bijlage 2 en 3 van dit openstellingsbesluit, maar die heeft dan betrekking op andere investeringen en investeringscategorieën dan hier in het voorbeeld genoemd.

Biologische jonge landbouwers of jonge landbouwers in omschakeling naar biologische landbouw, krijgen als zij dit aangetoond hebben, een extra punt toegekend.

Artikel 10 Voorschot en deelbetalingen

Omdat voorliggende openstelling ziet op een subsidieregeling voor investeringen waarbij sprake is van een enkelvoudige handeling voor de aanschaf van bijvoorbeeld nieuwe machines en apparatuur, kan kort na de investering een verzoek tot vaststelling en daarmee uitkering van de subsidie ingediend worden. Daardoor zal de doorlooptijd van de uitvoering van het investeringsplan en vaststelling van de subsidie relatief kort kunnen zijn, daarom is een voorschot of deelbetaling tussentijds niet noodzakelijk.

Artikel 11 Verplichtingen

Binnen een jaar na subsidietoekenning moet een vaststellingsverzoek zijn ingediend waaruit blijkt dat alle voorgenomen investeringen zijn gerealiseerd. Vanaf het moment van indienen van de aanvraag mag al gestart worden met het doen van investeringen. Als de investeringen niet tijdig gerealiseerd kunnen worden, kan een verzoek ingediend worden om de looptijd van het project aan te passen. De looptijd kan verlengd worden tot en met uiterlijk 31 december 2028.

Artikel 12 Subsidiearrangement

Voor subsidies van € 20.000 tot € 125.000 geldt dat de uitbetaling van de subsidie plaats vindt op basis van het overleggen van een prestatieverklaring, een bewijs waaruit blijkt dat de investeringen ook daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Als prestatieverklaring kan worden volstaan met het overleggen van een foto. Voor subsidies van € 125.000 of meer geldt dat alle gemaakte kosten verantwoord moeten worden aan de hand van facturen en betaalbewijzen.

Artikel 13 Wijzigingsverzoek

Per aanvraag kan tijdens de uitvoering van het investeringsplan eenmaal een wijzigingsverzoek worden ingediend. Dit wijzigingsverzoek kan zien op bijvoorbeeld de verlenging van de looptijd van het project of een wijziging binnen de aangevraagde investeringscategorieën.

Bijlage 1 Lijst met investeringscategorieën gericht op investeringen voor gewasbescherming en klimaatadaptatie

Water

5	Waterbesparende precisieberegening en irrigatie	<p>Subsidiabel De aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dripirrigatie/druppelsslagen, inclusief besturing voor beregening/irrigatie en fertigatiesystemen • Aanschaf vlaksproeiers (alleen in combinatie met beregeningsbomen) • Aanschaf beregeningsboom • RWS (Root Watering System) • Sub-surface druppelirrigatie • Flippers en vernevelaars • Laagvolume sproeier ten behoeve van nachtvorstbestrijding • Elektrische aansturing van deze beregeningsbevoeiingsapparatuur • Debietmeter voor pomp + telemetrie ten behoeve van het gebruik van bovenstaande investeringen • Software voor alle soorten sensor-gestuurde irrigatie, in combinatie met bovenstaande investeringen <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reguliere beregeningshaspels, inclusief slang • Pompen • Aggregaat • Sproeibomen voor gewasbescherming • Reservoir voor opslag van beregeningswater/bevoeiingswater 	18
7	Bovengrondse wateropvang (inclusief hemelwateropvang)	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waterbassins en silo's ten behoeve van hemelwateropvang inclusief bijbehorende pijpleidingen en voorzieningen ten behoeve van de opvang van hemelwater van daken. • Bijbehorende kosten voor, hekwerk, taludbescherming en graafwerk 	16

Biodiversiteit en biologische bestrijding

5	Onkruid-, plaag- en ziektebestrijding	<p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schoffeltuig • Mechanische loofsnijder of mechanische wortelsnijder of loof trekker • Vinger- of torsiewieders en wiedeggen • Maaiers voor paden in de fruitteelt • Doorzaaimachine voor blijvend grasland • Weed seed crusher • Beetle Eater • Colorado Beetle Catcher 	15
---	---------------------------------------	--	----

Energie en klimaat

2	Aanpassing klimaatverandering	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nachtvorst propeller • Anti hagelgeneratiesystemen • Hagelnetten • Regenkappen • Parasols ter voorkoming van zonnebrand bij fruitteelt • Insectengaas 	16
---	-------------------------------	--	----

Precisielandbouw

3a	Precisiegewas-bescherming met reducerende technieken	<p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sproeimachine bestemd voor het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen aan gewassen in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt, of bedekte teelt waarbij het ontstaan van restvloeistof in de spuittank wordt voorkomen of met ten minste 50% wordt gereduceerd • Sproeimachine met driftreducerende technieken, zoals driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, luchtvlloeistofmengsystemen sleepdoektechniek waardoor minimaal 95% driftreductie wordt bereikt. • Sproeimachine met volumereducerende technieken • Een sproeimachine met volledig gescheiden vloeistofsystemen voor schoon water en spuitvloeistof • Driftreducerende technieken, zoals driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, luchtvlloeistofmengsystemen • voor een bestaande sproeimachine die zorgen voor minimaal 95% driftreductie. • Een sproeimachine waarbij de gewasbeschermingsmiddelen op het laatste moment voor het spuiten op het gewas in de spuitleiding vermengd worden door een selectieve doseringseenheid <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kosten voor gebruik van drift reducerende additieven <p>Opmerkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het percentage restvloeistofreductie of driftreductie moet worden vermeld op de offerte. 	16
3b	Plaats specifieke precisiegewas-bescherming	<p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Machine bestemd voor plaats specifieke bestrijding van ziekten, plagen of onkruiden in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegrondsteelt of bedekte teelt zonder gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen 	18

		<ul style="list-style-type: none"> • Camerabesturing voor bestaande schoffelwerktuigen • Systemen die op basis een taakkaart kunnen spuiten, eventueel in combinatie met PWM doppen (pulse width modulation) • Spotspray toepassingen: herkenning van onkruid met behulp van camera's waarna alleen het onkruid bespoten wordt (sterke middelreductie).	
--	--	--	--

Bijlage 2 Lijst met investeringscategorieën gericht investeringen in mestscheidingsinstallaties

Veehouderij

4	Mestscheidingsinstallaties	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Mechanische mestscheidingsapparatuur zodat de ruwe (drijf)mest door de mechanische bewerking wordt gescheiden in een dikke fractie en een dunne fractie. • Stikstofkrakers.	18
---	----------------------------	---	-----------

Bijlage 3 Lijst met investeringscategorieën gericht op overige investeringen

Water

Categorie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Punten
1	Regelbare drainage	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Regelbare drainage • De aanpassing van bestaande drainage met een extra ontluchtingsdrain, waardoor deze regelbaar wordt. 	17
2	Stuwen	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Waterconserveringsstuw • Knijpstuw • Zoete stuw 	14
3	Ondergrondse waterberging	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Voorzieningen voor ondergrondse wateropslag, waaronder freshmaker, kreekrug- infiltratiesystemen en diepdraininfiltratie. 	15
4	Materieel voor bewerking van percelen gericht op vermindering perceelafspoeling	Subsidiabel Aanschaf van: <ul style="list-style-type: none"> • Drempelmachine voor ruggenteelten • Wafeltjesmachine • Gitterrollen 	17
6	Waterbeheervoorzieningen ter verlagings van risico's van verontreiniging door erfafspoeling bij een veehouderij of door afvalwater uit de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegronds- of bedekte teelt	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Overdekte of onoverdekte verharde, vloeistofdichte vul- en wasplaats voor spuitmachines, inclusief een voorziening voor opvang en opslag en zuivering of verdamping van waswater. • Een vloeistofdicht biologisch zuiveringssysteem of de aanschaf van zuiveringssystemen die werken op basis van ozon of UV voor het zuiveren van was- en spoelwater van spuitmachines. • Systemen voor de verdamping van was- en spoelwater van spuitmachines. • Aanleg en inrichting van een erf waarbij erfwater wordt opgevangen voor afvoer of verwerking middels zuiveren of verdampen voor een gesloten erf voor gewasbeschermingsmiddelen. • Kistenwasser, inclusief opvang restwater voor afvoer of verwerking middels zuiveren of verdampen. 	14

		<ul style="list-style-type: none"> • Een waterdichte opvangput waarmee verontreinigd afvalwater van het bedrijf gescheiden blijft van regulier rioolsysteem, inclusief de buizen, goten, richels voor afvoer • Aanvullende erf-en zuiveringsvoorzieningen voor de bollen teelt met spoelwater • Helofytenfilter voor het zuiveren afspoelend water van het erf of voor gebruik in de erf-sloot • Opvang- en afvoersysteem van perssappen onder sleufsilos <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemen voor het lozen van drain- of afvalwater vanuit kassen • Overkapping voor een voederopslag • Overkapping voor een mestopslag • Kosten voor herinrichting van het erf • Erfverharding welke niet noodzakelijk is voor bovenstaande investeringen • Hemelwatersysteem waaronder dakgoten, buizen voor afvoer en reguliere riolering • Kuilplaten • Installaties of machines voor opvang van perssap of percolaat indien een overloopvoorziening is of wordt aangebracht naar het reguliere riool, de bodem of het oppervlaktewater. 	
8	EC meters en monitoringssensoren	<p>Subsidiabel:</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EC meters en monitoringssystemen voor het bepalen van vocht-, zuur- en zoutgehalte • Continuometers • Grondwatermeters • Oppervlaktewatermeters bij berekening uit oppervlaktewaters • Penetrometers • PH meters • Vochtsensoren • Monitoringssensoren voor nitraat en fosfaat voor zowel bodem als oppervlaktewater. 	16

Biodiversiteit en biologische bestrijding

Categorie	Investering	Wel/niet subdiabel	Punten
1	Autonome en semi-autonome niet-chemische bestrijding	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p>	16

		<ul style="list-style-type: none"> Autonome en Semi-autonome systemen die ziekten/plagen/onkruiden herkennen en op duurzame wijze bestrijden in het veld <ul style="list-style-type: none"> o Thermisch o Mechanisch o Laser o Elektrisch Systemen ten behoeve van niet-chemische bestrijding van schadelijke insecten <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Sorteermachines 	
2a	Strokenteelt en gewasdiversiteit	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zaaimachines voor inzaaien voor "ondergewassen" zoals gras bij mais Zaai- en oogstmachines of andere aangepaste machines voor gewasmanagement, zoals onkruidbestrijding Machines, hulpmiddelen of aanpassingskosten voor het overschakelen op een teeltsysteem met een vaste werkbreedte Zelfrijdende machines voor strokenteelt GPS/GIS of aanpassingen aan de apparatuur in combinatie met bovenstaande investeringen 	16
2b	Vaste rijpaden	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aanpassing van machines voor het werken met vaste rijpaden waarbij onbereden bedden ontstaan GPS/GIS of aanpassingen aan de apparatuur in combinatie met bovenstaande investeringen 	18
3	Agroforestry	<p>Omschrijving</p> <p>Teelt van houtige gewassen (bomen en struiken) gecombineerd met veeteelt, groenteteelt of akkerbouw op hetzelfde perceel landbouwgrond. De houtige gewassen zijn bedoeld voor de productie van fruit, noten of bessen.</p> <p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg/aanplant van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aangepaste machines voor gewasmanagement van houtige gewassen die gecombineerd worden met akkerbouw, groenteteelt of grasland (voor veehouderij), waaronder oogstmachines, snoeimachines en materiaal voor boombescherming Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van fruit- of nootproductie van het bedrijf die bewust gemengd worden met akkerbouw, groenteteelt 	17

		<p>of grasland (voor veehouderij) op hetzelfde landbouwperceel.</p> <ul style="list-style-type: none"> Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van een perceel voedselbos op landbouwgrond (gewascode 1940), waarbij bomen en struiken voor eetbare producten zorgen. Bomen, struiken en windsingels op bouwland. Voederhaag en voederbomen. Kosten voor grondbewerking, aanplant/inzaaien ondergroei van boomstroken en boombescherming. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Aanplant van houtige, meerjarige gewassen, bomen en struiken, ten behoeve van kweekgoed (o.a. kerstbomen). Bomen met als enkel doel hakhout. Snelgroeiende bomen voor energieproductie (biomassa). Niet meer dan 40% van de oppervlakte van het landbouwperceel mag bomen of struiken van éénzelfde teelt bevatten. 	
4	Vermindering bodemverdichting door brede banden en rupsbanden	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rupsbanden voor onder tractor of zelfrijdende oogstmachine Luchtdrukwisselsystemen met een zodanige capaciteit dat de banden binnen 5 minuten op 2 bar kunnen worden gebracht in combinatie met maximaal vier VF banden per aangeschaft systeem 	16
6a	Verwerken bedrijfsge- wassen tot krachtvoer	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Machines of installaties om producten mee te bewerken zoals malen, pletten en snijden Hooidrooginstallaties <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> Voermengwagen of machines voor het uitkuilen of verwerken van ruwvoer. Opslag zoals sleufsilos en kuilplaten en silos machines of systemen om krachtvoer te verstrekken. Maïshakselaars en combines. <p>Opmerking</p> <ul style="list-style-type: none"> Alleen machines voor eerstegraad bewerking zijn subsidiabel 	14
6b	Verwerken bedrijfsge- wassen tot meststoffen	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Apparatuur voor het verhakselen van materiaal Toepassingen om (gras)klaver, andere eiwitrijke gewassen of groenbemes- 	16

		ters te verwerken zodat deze bruikbaar is als kunstmest- en krachtvoervan-ger, op voorwaarde dat dit gebeurt met hernieuwbare energie (bijvoor-beeld drogen, persen, pelleteren en opslaan).	
7	Verwerken en toepassen van organisch restmate-riaal	<p>Omschrijving Investerings die specifiek bedoeld zijn voor de verwerking van organisch restmateriaal met als doel het verhogen van bodemkwaliteit, zoals materieel voor het maaien en ophalen van slootkanten, het verwerken en toepassen van gewasresten, maaisel van slootkanten, bermen of natuurterreinen, slootbagger of compost hiervan.</p> <p>Subsidiabel Aanschaf van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Machines en werktuigen voor het in-werken, mulchen of onderwerken van gewasresten, ruige mest, vaste mest en groenbemester met behulp van schijven(eg), rollen, tanden of snijders. • Eco-ploeg waarmee op 15 cm diep geploegd kan worden. • Materiaal om specifiek voor het maaien van slootkanten maaisel op de kant te kunnen deponeren en opha-len voor verdere verwerking. • Maai/blaas systemen voor het maaien van slootkanten • Materieel voor het verwerken van or-ganisch restmaterieel zoals compost-verwerkers. • Baggerspuit voor het verspreiden van slootbagger over het perceel. • Lekvrije, emissie reducerende opslag-plaatsen voor compost, champost en bokashi voor langere termijn (meer dan 9 maanden) • Werktuigen voor het snijden of hakse-len en gelijkmatig uitstrooien van be-heergras, bermmaaisel, slootmaaisel of gewasresten over landbouwgrond • GPS in combinatie met één van boven-staande investeringen • Wildredder in combinatie met één van bovenstaande systemen/werktuigen <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mestverwerkingsinstallaties • Reguliere grasmaaiers • Afleverkosten en abonnementen. • Kiepwagens, silagewagens en opraap-wagens 	16

Energie en klimaat

Categorie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Punten
1	Machines of werktuigen met elektrische of waterstof aan-drijving gericht op het uitoe-	Subsidiabel Aanschaf en/of aanleg van:	13

	<p>fenen van landbouwgerichte activiteiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mobiele machines bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw, waarbij de aandrijving is voorzien van een elektromotor en voor de opslag van energie één of meerdere accu's worden toegepast • Volledig elektrisch aangedreven tractoren en volledig elektrisch aangedreven zelfrijdende zaai-, bewerkings- en oogstmachines zoals combines of aardappelrooiers • Elektrische automatische voermachine / volledig elektrisch aangedreven voertuigen en machines voor ruwvoerverstrekking • Op waterstof aangedreven machines/werktuigen gericht op het uitoefenen van landbouwgerichte activiteiten • Oplaadpunt voor elektrisch aangedreven mobiele machines, bestemd voor het verrichten van landbouwactiviteiten, voor het elektrisch laden van accu's van eigen elektrisch aangedreven mobiele machines die zijn voorzien van een geheel of gedeeltelijke elektrische hoofdaandrijving, waarbij het oplaadpunt is opgesteld op het eigen bedrijfsterrein • Een oplaadsysteem en al dan niet de volgende onderdelen: een ontlaadsysteem, een meet- en regelsysteem, een lockerkast met een stroomafnamepunt per locker en een stekkerherkenningssysteem • Oplaadpunten en -systeem voor waterstof aangedreven machines <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrische auto's, fietsen of andere vervoersmiddelen voor personen • Mest – en voerschuiven • Heftrucks, shovels, hoogwerkers en grasmaaiers • PV-systemen (zonnepanelen, fotovoltaïsch) 	
3	<p>Duurzame energie en warmtewinning</p>	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accusysteem voor de opslag van eigen opgewekte zonne- of windenergie • Temperatuurregulatie in bedrijfsgebouwen niet zijnde bedrijfswoningen door warmtewisselaars, warmtepompen of aardwarmtesystemen • Kleinschalige windturbines, met een ashoogte tot maximaal 15 	16

		<p>meter en een vermogen tot maximaal 20 kW.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een kleine electrolyser om zelf met duurzame energie waterstof te maken. • Slow fill installatie voor waterstof • Lichtdoorlatende zonnepanelen geïntegreerd in de teelt <p>Niet-subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temperatuurregulatie voor bedrijfswoningen • Zonnepanelen voor bedrijfsgebouwen 	
4	Vergistingsinstallaties voor plantaardig materiaal	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergistingsinstallatie voor plantaardig materiaal • Bijbehorende verwerkingsinstallaties voor de verdere verwerking zodat de afzetmogelijkheden van het eindproduct worden vergroot (alleen in combinatie met aanschaf van een vergistingsinstallatie) <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mestvergistingsinstallaties 	15

Veehouderij

Categorie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Punten
1	Comfortabele ligplaatsen voor veehouderij	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een mat, matras, waterbed, gelmatras voor koeien om op te rusten met voldoende indrukbaarheid conform DLG test (uitslag: blijvende elasticiteit ≥ 15 mm indrukking bij een belasting van 2000N per 75 cm² of DLG test goed (++)). • Een diepstrooiselbox: dik ingestrooide ligbox met zaagsel, stro, zand of ander organisch materiaal, met uitzondering van dikke fractie uit mestscheiders. Met strooiselkering aan voor- en achterzijde van de box van minimaal 15 cm hoog, gemeten loodrecht vanaf de bodem. Indien boxen in een dubbele rij liggen en aan de kopkant op elkaar aansluiten dan is daar geen strooiselkering vereist. • Een combinatie van mat of matras met diepstrooisel, waarbij indrukbaarheid mat/matras conform DLG test met uitslag goed (+) de hoogte strooiselkering loodrecht gemeten vanaf bovenkant mat/matras 8 cm. <p>Niet subsidiabel</p>	18

		<ul style="list-style-type: none"> • Alle andere varianten op rustmogelijkheden voor dieren • De stal of plek waar de matrassen of waterbedden in komen. 	
2	Digitale voorzieningen voor weidegang	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemen ten behoeve van weidegang die diergerelateerde zaken kunnen registreren en monitoren • Trackers via een oormerk of band • Automatische weide-selectiepoorten voor toegang richting de weide • Aanschaf van software behorend bij een selectiepoort en/of GPS systeem • Monitoringssystemen t.b.v. weidegang, waarbij het aantal dieren wat buiten loopt kan worden gemonitord. 	18
3a	Monomestvergisters	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monomestvergisters met een maximale omvang van 25.000m3 mest <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een aansluiting op een mestscheidingsinstallatie. <p>Opmerkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanvragers komen slechts in aanmerking voor subsidie indien er niet ook een verleningsbeschikking is ontvangen voor de SDE++ regeling. 	16
3b	Mestverwerkingssystemen	<p>Subsidiabel Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle mestverwerkingsinstallaties al dan niet in combinatie met een monomestvergistinginstallatie voor de verdere verwerking van de vergiste mest tot een hoogwaardige meststof zoals compost, korrels, vloeibare stikstofhoudende kunstmeststoffen. • Installaties voor het drogen, opschonen en comprimeren van het gas uit eigen installatie • Installaties voor het opslaan van gecompriemd biogas uit eigen installatie in flessen/containers voor mobiel transport, ten bate van eigen gebruik. <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een aansluiting op een mestscheidingsinstallatie. <p>Opmerkingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanvragers komen slechts in aanmerking voor subsidie indien er 	18

		niet ook een verleningsbeschikking is ontvangen voor de SDE++ regeling.	
5a	Voorzieningen voor weidegang voor graasdieren	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een oversteekplaats zoals een koetunnel, dam of brug • Veeroosters • Mobiele melkrobot en mobiele melksystemen • Schuilmogelijkheden • Voorzieningen ter voorkoming van hittestress • Drinkwatervoorzieningen <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kavel- en koepaden 	17
5b	Wolfwerende voorzieningen	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorzieningen voor het beschermen van vee tegen wolven 	18
6	Stalklimaat	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koelsystemen voor dieren; water mistvernevelsystemen, PET-koeling en airco • Automatisch gecontroleerde natuurlijke ventilatie (ACNV) • Voor kraamstal zeug en biggen: Directe warmtebron, infrarood paneel, vloerverwarming en/of (vloer)koeling voor zeugen • Voor pluimvee: Infraroodpanelen en/of vloerverwarming voor het verwarmen van jonge kuikens • Voor pluimvee en varkens: Daglichtvoorzieningen die minstens 2% van het vloeroppervlak beslaan met lichtdoorlatende wand-of dakplaten <p>Niet subsidiabel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrische stalverlichting 	17
7	Brongerichte maatregelen en emissiearme stalsystemen varkenshouderij	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dagontmestingsystemen (dagelijkse verwijdering van mest) met een mestband/mestschuif onder de roosters of die spoelen met mest of ammoniakarme vloeistof • Mestpan met mestkanaal met koelsysteem en waterkanaal onder het kraamhok <p>Niet subsidiabel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sloopkosten bestaande systemen • Systemen zonder emissie factor <p>Opmerking</p>	18

		Alleen subsidiabel zijn systemen die aan de maximale emissiewaarden voldoen per 1/1/2020 en voor IPCC bedrijven: <ul style="list-style-type: none"> • Gespeende biggen – 0,21 kg NH3 per dierplaats per jaar (HD1.11) • Kraamzeugen – 2,5 kg NH3 per dierplaats per jaar (HD2.13) • Guste en drachtige zeugen – 1,3 kg NH3 per dierplaats per jaar (HD3.10) • Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking (HD5.14) 	
8	Gedeeltelijk dichte vloer in hokken voor biggenopfok	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 40% van de totale vloeroppervlakte met een dichte vloer voor biggenopfok 	18
9	Technieken die uitkomst van eieren in vleeskuikenstallen mogelijk maken	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Systemen voor uitbroeden eieren en opfokken vleeskuikens met aparte vervolghuisvesting welke voldoen aan specificaties van Or-code HE 5 Niet subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> • Bouw en verbouw van overige stalonderdelen. 	16
10	Vrijloopkraamhokken zeugen	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Vrijloopkraamhokken voor zeugen in plaats van gangbare huisvesting van kraamboxen. 	18
11	Emissiearme systemen voor stallen melkveehouderij	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Vloerdelen en bijbehorende technieken van emissiearme stalsystemen (Or-code HA 1.38) • Koetoilet (Or-code HA 1.35) Niet subsidiabel <ul style="list-style-type: none"> • Fundering waarop vloer ligt • Mestkelder • Muren en dak stal • Mestkanaal • Sloopkosten oude vloer 	13
12	Gekartelde schoftboom en roterende borstel	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> • Gekartelde schoftboom inclusief bevestigingsmateriaal zoals beugelklemmen e.d. • Roterende borstel voor koeien, geiten of zeugen. Niet subsidiabel	17

		<ul style="list-style-type: none"> • Overige kosten voor onderdelen van ligboxafscheidings, zoals de ligboxen zelf • Niet roterende koeborstel, bijvoorbeeld met een spiraalveer 	
13	Mechanische vliegenvaal voor rundvee	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mechanische vliegenvaal <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemische vliegenbestrijding 	18
14	Monitoringssystemen diergezondheid	<p>Subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoringssystemen die gezondheidskenmerken monitoren waaronder activiteit, herkauw en temperatuur 	15
15	Uitloopvoorzieningen voor varkens en pluimvee	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schuilplaatsen voor pluimvee • Schuilplaatsen voor varkens 	17

Precisielandbouw

Categorie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Punten
2	Precisiebemesting	<p>Subsidiabel</p> <p>Aanschaf en aanleg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemen om vloeibare meststoffen via druppelslangen in de juiste dosering en op het juiste moment toe te dienen aan het gewas (fertigatie). • Systemen voor het meten van het stikstofgehalte van de toegediende mest met NIRS indien dit meteen wordt doorvertaald in het doseren van de meststoffen. • Systemen voor het digitaal meten van opbrengsten voor opbrengstkaarten ten behoeve van plaats specifieke teeltoptimalisatie. • GPS/GIS apparatuur, inclusief bodemkaart voor bovenstaande systemen (alleen in combinatie met aanschaf van bovenstaande systemen). <p>Niet subsidiabel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zodenbemester • Systemen voor rijenbemesting met dierlijke mest • Systemen die plaatsspecifiek vloeibare stikstofhoudende (kunst)meststoffen in de bodem kunnen toepassen 	18
4	Precisiezaai	<p>Aanschaf van:</p> <p>Machine bestemd voor precisiezaai.</p>	18